

Még mindig az Undorról

Eörsi István *Eltvárs, vagy Úr(?)!*

Nem tudom melyik a helyes megszólítás, így kénytelen vagyok mindkettőt használni, nehogy megsértsem, bár arra alapos okot adott.

A Népszabadság november 16-i (szombati) számában „Az Undor” című írásában undorító módon marasztalja el apámat, Veres Pétert, Szabó Pált, Illyés Gyulát, Déry Tibort, de még Lukács Györgyöt is. Honnan tudja ön azt, hogy apám mosolya Kádárt méltató, vagy elmarasztaló volt? Talán lélek-búvár is egyben, hogy a mosolyból biztos következtetést von le. Szerencséje van, ha a mindenható Természet, vagy az Isten ilyen képességekkel is megáldotta.

Mennyire ismerte apámat, a szuverén egyéniséget, író és közéleti embert? Ez az írásából egyértelműen megállapítható, ha személyes ismeretsége nem volt. Szubjektív megítéléssel nem lehet senkit elmarasztalni, vádolni és lejáratni. Ez szerintem távol áll minden írótól és tudóstól. Mennyire ismeri ön apám erőfeszítéseit Kádáréknál a lecsukott írók szabadon engedéséért, a nép és nemzet nyugalmanak, az akkori élet normalizálásának érdekében? Ezeket Kádáréknak nemcsak személyesen, hanem írásaiban is felvetette.

Emellett 1957 áprilisában a Fő utcai nyomozóhatóságnak írásban részletesen rögzítette a forradalom alatti tevékenységét. Ezen belül írt az írószövetségben a forradalmat megelőző vitákról és kezdeményezésekről.

A nyomozók szerették volna, ha apám Háy Gyuláról megalapozatlan és negatív véleményt mond. Ő Háy Gyuláról, a szövetség társelnökéről azt mondta, „igen aktív, okosnak és politikus módon mérsékeltnak láttam, aki igen tárgyalóképesnek mutatkozott”. Apám értékelése Háy Gyulát illetően egészében pozitív volt.

Mint irodalmat kedvelő, az írókat ismerő és tisztelő állampolgárban felmerül, honnan veszi ön a bátorságot ahhoz, hogy ily gyalázatos módon marasztaljon el, súlyosan vádoljon hazai és nemzetközi hírnevet szerzett írókat és tudósokat. Nem törődött azzal sem, hogy ennek milyen hazai és külföldi visszhangja lehet.

Felmerül bennem az is, hogy Ön esetleg megbízásra cselekedett és így nem lehet szuverén egyéniség. Az elmarasztalt és megvádolt írók és tudósok nem

élnek, így már nem válaszolhatnak. Önben nincs tisztelet a halottak iránt, akik nem követtek el bűncselekményeket. Az adott történelmi helyzetben „ahogy lehet” módon szolgálták ennek a szerencsétlen népnek és nemzetnek sorsa javítását, illetőleg fennmaradását.

Kérdezem, hogy a még élő írókat, tudósokat és politikusokat miért nem marasztalja el? Nyilván azért, mert visszavágának és az Ön negatív tevékenysége is nyilvánosságot kapna. Esetleg többen elvtársai voltak, és velük ma is szolidáris.

Felmerül bennem az is, hogy erre a rosszindulatú értékelésre a szakmai irigység is ösztönözhet, hiszen azokba az írói és szellemi magasságokba úgy érzem soha nem fog feljutni.

Végezetül kérem, hogy a Népszabadságban nyilvánosan korrigálja vagy vonja vissza a szóban forgó írókat elmarasztaló, egyeseket súlyosan vádló ítéletét, és bizonyítsa be, hogy írói hivatásához méltóan is tud viselkedni.

Veres István
Budapest

Az MSZDP tevékenységét új-
ja alakítása óta ismerem.
Véleményem szerint csak lejáratja a szociáldemokrácia eszményét Magyarországon. Ennek egyik következménye, hogy felfüggesztette tagságát a Szocialista Internacionálé.

Aki csak valamennyire ismeri az európai szociáldemokrata pártok történetét a XX. században – azon belül a magyarországi pártét 1948-ig –, tudja, hogy mindenkor a munkavállalók érdekeit tartotta szem előtt, az ország felemelkedéséért fáradozott, s emberségre, nem pedig gyűlölködésre ne-

Partvonalon

velt. Európa különböző országaiban eltérő volt (s eltérő ma is), a szociáldemokrata pártok politikai arculata, de közös vonásuk programjuk haladó jellege.

Jellemző és tanulságos a szociáldemokrata pártban követett szervezeti gyakorlat is. Az alapszabály szerint párttag csak az lehetett a múltban, aki vállalta a tagsággal járó feladatokat, de már korábban munkájával, magatartásával kiérdemelte két régebbi párt-